

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

18 юни 1985 година *

По дело 197/84

преюдициално запитване от Tribunal administratif (Франция) отправено на основание член 177 от Договора за ЕИО, постъпило в Съда по делото, висящо пред този съд между

P. Steinhauser

и

град **Biarritz**

относно тълкуването на член 52 от Договора за ЕИО,

СЪДЪТ (пети състав),

в състав: г-н О. Duc, председател на състав, г-н С. Kakouris, г-н U. Everling, г-н Y. Galmot и г-н R. Joliet, съдии,

генерален адвокат: г-н P. VerLoren van Themaat,

секретар: г-н Н. А. Rühl, главен администратор,

като взе предвид становищата, представени:

- за г-н Peter Steinhauser, ищец по главното дело, от адв. J. B. Saint-Cricq и адв. F. Froment, *avocats*,

- за град Biarritz, от адв. J. Biatarana, *avocat*,

- за Комисията на Европейските общности, от г-н G. Berardis, от правния отдел, в качеството на представител,

След като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 30 април 1985 г.,

постанови настоящото

Решение

* Език на производството: френски.

1. С Определение от 20 юли 1984 г., получено в секретариата на Съда на 31 юли 1984 г., Tribunal administratif (Административният съд), Pau, е отнесъл до Съда на основание на член 177 от Договора за ЕИО, преюдициален въпрос относно тълкуването на член 52 от Договора за ЕИО; въпросът по-специално се свежда до това, дали член 52 се прилага спрямо една разпоредба, която превръща националността в условие за приемането на заявления за участие в тържни процедури за предоставянето на помещение, представляващо публична общинска собственост.

2. Въпросът е бил повдигнат в рамките на спор между общината на град Biarritz и г-н P. Steinhauser, професионален художник с германско гражданство, пребиваващ в този град.

3. На 27 февруари 1983 г., ищецът по главното производство е представил в общината на Biarritz заявление за участие в тържна процедура за предоставяне под наем на помещение, общинска собственост; помещението се намира в Port des pêcheurs (Рибарското пристанище) и понастоящем се използва за изложби и продажба на занаятчийски произведения.

4. На 1 март 1983 г. общината в Biarritz отказва да разреши на г-н Steinhauser да участва в тържната процедура с аргумента, че член 3, параграф 2 от Условието за участие в тържната процедура предвижда „да не се допускат за участие в търга лица, които не могат да докажат, че са френски граждани...“.

5. Г-н Steinhauser е предявил пред Tribunal administratif в Pau иск за отмяна на решението на общината с аргумента, че член 3, параграф 2 от тържните условия е несъвместим с член 52 от Договора за ЕИО, отнасящ се до свободата на установяване.

6. Tribunal administratif в Pau, макар и да признава, че член 52 от Договора за ЕИО е пряко приложим, е счел, че от неговата формулировка не става ясно дали той се отнася и за националните мерки, като тази, на която се позовава общината в Biarritz, които нямат като пряка цел да уредят достъпа до определена професия, а се ограничават с определяне на условията за предоставяне, в рамките на тържна процедура, на имущество, публична собственост, принадлежащо на местен орган на властта в държава-членка и подчиняват това предоставяне на условие за национална принадлежност.

7. При тези обстоятелства националната юрисдикция е спряла производството и е отнесла пред Съда следния преюдициален въпрос:

„Прилага ли се член 52 от Договора от 25 март 1957 г. спрямо мерките, приети от общината в Biarritz по смисъла на член 3 от тържните условия от 25 януари 1983 г., когато тази разпоредба не е предназначена пряко да уреди достъпа до определена професия като самостоятелно заето лице, а урежда правилата за предоставяне, въз основа на търг, на помещения, притежавани и предоставени под наем от общината в

Biarritz, като подчинява допускането на кандидатите до участие в търга на условие за национална принадлежност?“

8. С въпроса си националната юрисдикция цели по същество да установи дали член 52 от Договора за ЕИО позволява тържните условия, в рамките на тържна процедура за предоставяне на имущество, публична общинска собственост, да предвиждат допускането на кандидатите да бъде подчинено на условие за национална принадлежност.

9. Жалбоподателят отбелязва, че позоваването в член 52 от Договора за ЕИО на понятието упражняване на дейност като самостоятелно заето лице трябва да се разглежда в широк смисъл и че наемането на помещенията, които общината в Biarritz е определила за ползване за занаятчийски цели, може да се разглежда като необходимо условие, за да може той да упражнява своята професия като художник. Оттук следва, че, от негова гледна точка, отказът да бъде допуснат до участие в тържната процедура, мотивиран с неговото гражданство, по смисъла на член 3 от тържните условия, утвърдени от общината в Biarritz, не му позволява да упражнява своята професия и съставлява дискриминационна практика, която е несъвместима с разпоредбата на член 52 от Договора за ЕИО, която е пряко приложима.

10. Комисията също се изказва в подкрепа на широкото тълкуване на член 52 от Договора. Тя подчертава, че член 52, който е пряко приложим, съставлява специфично приложение на общия принцип, че не бива да се допуска дискриминация на основата на гражданството, прогласен в член 7 от Договора за ЕИО, и забранява всякаква дискриминация между собствените граждани на държава-членка и тези на други държави-членки. Ето защо той изисква да отпаднат разпоредбите и практиките, които забраняват или препятстват не само достъпа, но също и упражняването на дейност като самостоятелно заето лице в пределите на Общността.

11. Комисията счита, че последното изискване произтича както от текста на член 52 от Договора, така и от Общата програма за премахване на ограниченията на свободата на установяване (ОВ 1962, стр. 36, дял III „Ограничения“, част А), където са изброени като примери за ограничения, подлежащи на премахване, тези, свързани с правото на сключване на договори, с правото на участие в търгове за договори с държавата или с всякакви други юридически лица, подчинени на публичното право, с правото на получаване на лицензии или разрешителни, издавани от държавата, и с правото на придобиване, ползване или разпореждане с движима или недвижима собственост или права върху него.

12. Накрая, Комисията счита, че забраните, съдържащи се в член 52 от Договора се прилагат не само спрямо правилата, установени от централните органи на властта във всяка държава-членка или от професионалните или синдикални сдружения, което вече е ясно от съдебната практика на Съда, но също и спрямо нормативните разпоредби и административните практики на органите на местното самоуправление в държавите-членки.

13. Оттук следва, по мнението на Комисията, че решението за отказ, поради гражданството, да се допусне жалбоподателя до участие в оспорваната тържна

процедура, организирана от общината в Biarritz, се основава на разпоредба, която е несъвместима с основния принцип в областта на установяването, а именно, че всяка държава-членка трябва да третира гражданите на други държави-членки по същия начин, като своите собствени граждани. Тази разпоредба не може да бъде обоснована с нито едно от двете изключения, установени в тази връзка, а именно резервата, отнасяща се до дейностите, свързани с упражняването на публична власт, предвидена в член 55 от Договора за ЕИО, и резервата, отнасяща се до обществения ред, предвидена в член 56 от Договора за ЕИО.

14. Следва да се отбележи, че, както Съдът неколкратно констатира това по различни поводи, член 52 от Договора, който е пряко приложим в държавите-членки от края на преходния период, съставлява една от основните правни разпоредби на Общността. Като забранява всякаква дискриминация, основана на гражданство, произтичаща от националната законова и подзаконова нормативна уредба или практика, този член цели да осигури, по отношение на правото на установяване, спазването от страна на всяка държава-членка на принципа за третиране на гражданите на други държави-членки по същия начин, като нейните собствени граждани. Както Съдът заявява в Решението си от 28 април 1977 г. (Thieffry, 71/76, Recueil стр. 765), всички компетентни публични органи, включително юридически признатите професионални организации, са длъжни да спазват това правило.

15. В тази връзка също следва да се припомни, че в контекста на премахването на ограниченията на свободата на установяване, Общата програма, приета от Съвета на 18 декември 1961 г., предоставя, както Съдът изтъква в упоменатото по-горе решение, полезни указания във връзка с прилагането на относимите разпоредби на Договора. Програмата предвижда (в част А на Дял III „Ограничения“) премахване на разпоредбите и практиките, които, по отношение на чуждестранни граждани, изключват, ограничават или подчиняват на условия възможността за упражняване на правата, които обикновено се свързват с дейността на самостоятелно заето лице. Тези права включват, по-специално, възможността: а) да се сключват договори за наем на услуги или търговски или земеделски помещения и трудови договори, както и за ползване с всички права, произтичащи от подобни договори; б) да се представят оферти или да се действа пряко като страна или подизпълнител по договори с държавата или с всяко друго юридическо лице, подчинено на публичното право; в) да се получават лицензии или разрешителни, издавани от държавата или от всяко друго юридическо лице, подчинено на публичното право; и г) да се придобива, ползва или разпорежда с движимо или недвижимо имущество или права върху него.

16. От упоменатото по-горе следва, че всяка практика или правило, прието от орган на местното самоуправление на държава-членка, което е дискриминационно спрямо гражданите на други държави-членки, попада под забраната, установена с член 52 от Договора. Нещо повече, следва да се подчертае, че свободата на установяване, предвидена в този член, включва правото не само да се упражняват дейности като самостоятелно заето лице, но също и те да се упражняват в широкия смисъл на думата. Наемането на помещение с професионална цел е полезно за упражняването на професионалната дейност и поради това попада в приложното поле на член 52 от Договора за ЕИО.

17. Ето защо отговорът на въпроса, повдигнат от Tribunal administratif, Pau, трябва да бъде, че член 52 от Договора за ЕИО не позволява тържните условия, в рамките на тържна процедура за предоставяне на имущество, публична общинска собственост, да предвиждат допускането на кандидатурите да бъде подчинено на условие за национална принадлежност.

По съдебните разноски

18. Разходите, направени от Комисията на Европейските общности, която е представила писмените си възражения пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националната юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (пети състав),

като се произнася по въпросите, поставени пред него от Tribunal administratif, Pau с Определение от 20 юли 1984 г., реши:

Член 52 от Договора за ЕИО не позволява тържните условия в рамките на тържна процедура за предоставяне на имущество, публична общинска собственост, да предвиждат допускането на кандидатурите да бъде подчинено на условие за национална принадлежност.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 18 юни 1985 година.

Подписи